

Essäer inom beteende-och miljöekonomi

Tewodros Tesemma

AKADEMISK AVHANDLING

som med vederbörligt tillstånd för vinnande av
filosofie doktorsexamen vid
Handelshögskolans fakultet, Göteborgs universitet,
framlägges till offentlig granskning
Onsdagen den 25 oktober, kl 10.15 i SEB-salen,
Institutionen för nationalekonomi med statistik, Vasagatan 1.

Göteborg 2023

Att stimulera införande av bränsleeffektiva fordon: En policyutvärdering från Etiopien

Omfattningen av fordonsägandet ökar i många utvecklingsländer. Den största delen av denna ökning utgörs av import av begagnade fordon som vanligen inte är bränsleeffektiva och som har höga avgasutsläpp. Detta skapar ett enormt tryck på miljön, eftersom de flesta utvecklingsländer också saknar nödvändig lagstiftning för att reglera sektorn. I den här studien undersöks effekten av en reform som nyligen genomförts i Etiopien, med syftet att stimulera införande av renare fordon. I mars 2020 införde Etiopien en ny punktskatt på fordon där beloppet för punktskatten kopplades till fordonets ålder och motorstorlek, vilket gav lägre skatt för "bränsleeffektiva" fordon och högre skatt för "bränsleineffektiva" fordon. I studien undersöks reformens effekt på fordonsägande och fordonsparkens sammansättning samt på minskningen av koldioxidutsläpp genom att utnyttja reformens kvasiexperimentella natur och använda *difference-in-difference* som ekonometrisk metod. Resultaten visar att reformen inte har någon signifikant effekt på det totala fordonsägandet, så har den signifikant påverkat införandet av nyare fordon. Vi finner inte heller någon tydlig ökning av införandet av fordon med mindre motorer. Reformen har inte lett till någon signifikant minskning av fordonens koldioxidintensitet. Däremot har reformen lett till ett signifikant ökat införande av nya fordon med små motorer, jämförelsevis de mest bränsleeffektiva alternativen. Resultaten är opåverkade av olika robusthetstestkontroller. I studien diskuteras resultatens konsekvenser för politiken, särskilt för utvecklingsländer.

Nyckelord: transport, miljö, politiska instrument, utvecklingsländer, punktskatt för fordon

JEL-klassificering: H23, Q40, Q58

Kostnaden av strömavbrott för tillverkningsföretag i Etiopien: en preferensundersökning

Att ha en pålitlig elförsörjning är en viktig aspekt för företag. I de flesta utvecklingsländer är elförsörjningen dock mycket opålitlig. I den här studien mäter vi kostnaden för elavbrott för mikro-, små och medelstora företag i Addis Abeba, Etiopien, med hjälp av en enkätundersökning. Vi finner att betalningsviljan, och därmed kostnaden för elavbrott, är väsentliga. Den uppskattade betalningsviljan för en minskning med ett avbrott motsvarar en prishöjning på el på 16 procent. Betalningsviljan för att minska den genomsnittliga längden av ett elavbrott med en timme motsvarar en ökning av priset med 33 procent. Den totala betalningsviljan för en situation utan några elavbrott motsvarar ungefär tre gånger den nuvarande elkostnaden. Det finns dock betydande heterogenitet i kostnaden mellan sektorer, företag, och nivåer av elkonsument. Beslutsfattare kan beakta denna observerade heterogenitet när avvägningar görs om var investeringar ska göras för att öka tillförlitligheten och olika typer av elavtal.

Nyckelord: strömavbrott, betalningsvillighet, valmodellering, företag, Etiopien

JEL-klassificering: D22, Q41

Positionalitet över generationer

Människor jämför sig själva med andra och deras grad av positionalitet avgör hur mycket sådana jämförelser påverkar deras välmående. Vi undersöker den intergenerationella mobiliteten för positionalitet och hur den intergenerationella överföringen av positionalitet formar barns preferenser i urbana Etiopien. Genom att använda ett experiment kan vi beräkna graden av positionalitet för olika varor som har olika egenskaper: (i) materiella kontra icke-materiella och (ii) synliga kontra icke-synliga. Våra resultat visar att barns grad av positionalitet kan till stor del förklaras av hur viktigt positionalitet är för föräldrarna, särskilt av mödrarnas preferenser för positionalitet. Våra resultat är robusta för olika kontroller, inbegripet utelämnade av variabler och orsaker till äktenskap. Vi diskuterar möjliga överföringskanaler. Vi diskuterar även konsekvenserna för våra resultat med avseende på utvecklingspolitik

Nyckelord: positionalitet, intergenerationell överföring, undersökningsexperiment

JEL-klassificering: C60, C90

Att mäta tillit till institutioner

Enkätfrågor används ofta i empiriska studier för att mäta tillit. Tillitsspel används också för att mäta mellanmänsklig tillit. I den här studien mäter vi tillit till olika institutioner genom att både använda tillitsspel och enkätfrågor. Vi finner att generell tillit bara är svagt korrelerad med tillit till specifika institutioner när tillit mäts genom ett tillitsspel och genom enkätfrågor. Korrelationen mellan tillit till en specifik institution mäts i ett tillitsspel och tillit för samma institution mäts genom en enkät är dock starkare och statistiskt signifikant. Våra resultat tyder därmed på att generell tillit inte är ett lämpligt mått på tillit till institutioner, samt att mer specifika mått på institutionell tillit bör användas.

Nyckelord: experiment, institutionell tillit, generaliserad tillit, tillitsspel

JEL-klassificering: C90, D01, D02, O43.